

รูปแบบการพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้โดยใช้การสร้างสรรค์เป็นฐานโรงเรียนในเครือข่าย
เกาะพะงัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1

Development of Teacher in Learning Management Model

by Using Creativity-Based Learning of Schools in Koh Phangan Network under
Suratthani Primary Educational Service Area Office 1

อุบล หนูฤกษ์¹

Ubon Nureak

Received July 20, 2020 & Revise July 22, 2020 & Accepted March 27, 2021

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอน 2) พัฒนารูปแบบการพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้โดยใช้การสร้างสรรค์เป็นฐาน และ 3) ประเมินผลการใช้รูปแบบ การวิจัยมี 3 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนของครู กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอน จำนวน 92 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่น 0.93 ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนารูปแบบการพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้โดยใช้การสร้างสรรค์เป็นฐาน โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบประเมินความเหมาะสมของรูปแบบ ขั้นตอนที่ 3 ประเมินผลการใช้รูปแบบการพัฒนาครู กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอน จำนวน 18 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจ ค่าความยากระหว่าง 0.46 - 0.61 ดัชนีความสอดคล้อง 0.80 ขึ้นไป และแบบสอบถามความพึงพอใจ มีค่าความเชื่อมั่น 0.91 ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เรียงตามลำดับคือ ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ ด้านการประเมินผลการจัดการเรียนรู้ และด้านการวางแผนการจัดการเรียนรู้ 2) ผลการพัฒนารูปแบบการพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้โดยใช้การสร้างสรรค์เป็นฐาน พบว่า รูปแบบประกอบด้วย หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ เป้าหมาย การพัฒนาครู การฝึกอบรม การนิเทศ การประเมินผล การจัดการเรียนรู้โดยใช้การสร้างสรรค์เป็นฐาน ผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และ 3) ผลการประเมินการใช้รูปแบบ พบว่า คะแนนการทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจหลังการอบรมสูงกว่าก่อนการอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบ โดยรวมอยู่ในระดับมาก

¹ นักศึกษาปริญญาโทหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

Master's degree students, Master of Education program Educational Administration Suratthani Rajabhat University

คำสำคัญ : การพัฒนาครู, รูปแบบการพัฒนาครู, การจัดการเรียนรู้โดยใช้การสร้างสรรค์เป็นฐาน

Abstract

The purpose of this research was to 1) Study the problems of teaching and learning management 2) Development of Teacher in Learning Management Model by Using Creativity-Based and 3) Evaluate the use of the research model with 3 steps which Step 1: Study of the problems and problems of instructional management of teachers The sample group consisted of 92 teachers. Questionnaire With a reliability of 0.93. Step 2: Development of Teacher in Learning Management Model by Using Creativity-Based By 5 experts The tools used to assess the suitability of the model. Step 3. Evaluate the use of teacher development model. The sample consisted of 18 teachers. Tools used as a test for knowledge and understanding. The difficulty between 0.46 - 0.61, the conformance index is 0.80 or more and satisfaction questionnaire With a reliability of 0.91. The results of the research showed that 1) Problems of teaching and learning management Overall is at a medium level. In order of The learning process In the evaluation of learning management And the planning of learning management 2) Development results Teacher in Learning Management Model by Using Creativity-Based Found that the form consists of Principles and reasons, objectives, goals, teacher development, training, supervision, evaluation of learning management by using creativity as a base. The evaluation of the suitability of the model found that the overall was at the highest level. and 3) The results of the evaluation using the model showed that the test scores for knowledge and understanding after the training were higher than before the training. With statistical significance at the level of .01 and the satisfaction of using the model Overall is at a high level.

Keywords: Teacher Development, Teacher Development Model, Creativity-Based Learning .

บทนำ

ปัจจุบันโลกมีความเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว กระแสการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดขึ้นในศตวรรษที่ 21 ส่งผลต่อวิถีการดำรงชีพของสังคมอย่างทั่วถึง ทุกคนเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร จากการสื่อสารด้วยการใช้ ICT ที่มีความรวดเร็ว กว้างขวาง ครูจึงต้องมีความตื่นตัวและเตรียมพร้อมในการจัดการเรียนรู้เพื่อเตรียมความพร้อม

ให้กับผู้เรียน ต้องปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนด้วยรูปแบบที่ทันสมัย เน้นให้ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์ สร้างสรรค์สร้างองค์ความรู้และฝึกทักษะด้วยปฏิบัติได้ด้วยตนเองซึ่งจากอดีตการสอนในรูปแบบเดิม เป็นการสอนที่ครูเป็นศูนย์กลาง (Teacher – centered) เน้นการท่องจำซึ่งทำให้ผู้เรียนได้รับความรู้ แต่ขาดทักษะในด้านต่าง ๆ การสอนในรูปแบบดังกล่าวไม่สามารถพัฒนาทักษะที่สำคัญต่อผู้เรียนโดยเฉพาะในการเอาไปใช้ใน ชีวิตแห่งศตวรรษที่ 21 ได้ การสอนแบบครูเป็นศูนย์กลางนี้ฝังรากลึกในสังคมไทยมาอย่างยาวนานดังที่ ทิศนา ขัมมณี (Khammanee, T., 2016) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนในลักษณะที่ครูเป็นศูนย์กลางนั้นยึดครองอำนาจในการเรียนของผู้เรียนมานานการเรียนการสอนในลักษณะดังกล่าวยังคงมีอยู่ในประเทศไทยครูใช้หลักการสอนแบบบรรยายซึ่งทำให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่ายในการเรียน ดังที่ ทิศนา ขัมมณี (Khammanee, T., 2016) กล่าวว่า การบรรยายเป็นวิธีสอนที่ต้องอาศัยความสามารถของผู้บรรยายถ้า ผู้บรรยายไม่มีศิลปะในการบรรยายที่ดึงดูดใจผู้เรียนผู้เรียนอาจขาดความสนใจได้ด้วยเหตุดังกล่าวนักการศึกษา จึงคิดค้นและสร้างรูปแบบใหม่ (new learning model) ออกมาหลายรูปแบบเพื่อใช้แทนการสอนแบบเดิมซึ่ง การศึกษาแบบบอกเล่าและการสอบแบบท่องจำนอกจากจะไม่ช่วยส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์แล้วยังเป็นการ ทำลายมันอีกด้วย (วิริยะ ฤาชัยพาณิชย์ ,2558) (Ruchaipanit, W., 2015)

นอกจากนี้ การสอนรูปแบบใหม่ๆ ยังช่วยให้ผู้เรียนใช้ทักษะต่าง ๆ โดยความคิดสร้างสรรค์ ได้อย่างเต็มที่ดังนี้ ระบุว่าเราต้องอนุญาตให้มีการมีส่วนร่วมเชิงลึกในกระบวนการเรียนรู้ผ่านนักเรียนและครูอย่างเข้มแข็งการมีส่วนร่วมที่เปิดโอกาสให้เกิดการสร้างสรรค์อย่างไม่มีข้อจำกัดซึ่งความคิดสร้างสรรค์เป็นทักษะที่ จำเป็นอย่างยิ่งในการดำรงชีวิตความคิดสร้างสรรค์จะช่วยให้เราประสบความสำเร็จในการดำเนินชีวิตได้เพราะ จะช่วยให้เราเรียนรู้ที่จะไม่พึงพอใจในสิ่งที่เป็นอย่างอยู่และพยายามพัฒนาตนเองให้ดีความคิดสร้างสรรค์เป็นสิ่งมหัศจรรย์ที่สามารถสร้างสิ่งต่าง ๆ มากมายตั้งแต่เรื่องเล็กน้อยไปจนถึงเรื่องยิ่งใหญ่ซึ่งความเจริญวัฒนาของ โลกซึ่งปรากฏอยู่ในปัจจุบันนี้ วัฒนธรรมทุกแขนง ไม่ว่าจะเป็นศิลปะ ดนตรี วรรณคดี รวมถึงนวัตกรรมทาง วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ฯลฯ ล้วนเป็นผลิตภัณฑ์ที่เกิดมาจากการคิดสร้างสรรค์ทั้งสิ้นด้วยเหตุนี้เอง ความคิดสร้างสรรค์จึงมีความสำคัญตั้งแต่ในระดับมวลมนุษยชาติ ประเทศชาติ องค์กร จนถึงหน่วยย่อยใน ระดับปัจเจกบุคคล

ซึ่งนโยบายการศึกษาของประเทศไทยได้สะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญของความคิดสร้างสรรค์ที่มีผล ต่อการพัฒนาประเทศในอนาคตอย่างมาก โดยกำหนดไว้ในมาตรา 7 ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 (National Education Act, 1999 Amendment (No. 2), B.E. 2545) ให้หลักการไว้ว่า “ในกระบวนการเรียนรู้ ต้องมุ่งปลูกฝังความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเองมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง ” แต่ถึงแม้ว่าใน พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ จะให้ความสำคัญในการพัฒนาความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ แต่ก็ยัง พบว่าเยาวชนไทยยังขาดทักษะความสามารถในการคิดอยู่จากการสรุปผลการประเมินคุณภาพการศึกษาของ สำนักงานรับรองและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ในรายงานประจำปี 2551 ภาพรวมในปัจุบันประมาณ

พ.ศ.2549 - 2550 พบว่าผลการประเมินคุณภาพภายนอกในด้านผู้เรียนส่วนใหญ่ยังไม่มีคุณภาพในมาตรฐานที่ 4 ที่กำหนดว่าผู้เรียนมีความสามารถคิดวิเคราะห์คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณมีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรองและมีวิสัยทัศน์ซึ่งนั่นแสดงให้เห็นว่าสภาพการพัฒนาส่งเสริมทักษะการคิดในโรงเรียนยังไม่สามารถบรรลุเป้าหมายได้และการประเมินผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบที่สามของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตัวบ่งชี้ที่ 5 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนในสถานศึกษาส่วนใหญ่มีผลการประเมินในระดับต้องปรับปรุงสูงสุดคิดเป็นร้อยละ 89.92

นักวิชาการหลายท่านล้วนระบุให้ความคิดสร้างสรรค์เป็นหนึ่งในสี่ทักษะสำคัญที่จะเตรียมความพร้อมเยาวชนเพื่อก้าวสู่อาเซียนและอาชีพในอนาคต สอดคล้องกับ ทิศนา ขัมมณี (Khammanee, T., 2016) ที่กล่าวไว้ว่า การคิดสร้างสรรค์เป็นหนึ่งในทักษะที่สำคัญสำหรับการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ซึ่งทักษะเหล่านี้ไม่ได้ถูกบรรจุไว้ในหลักสูตรอย่างชัดเจนการเรียนรู้ในทักษะเหล่านี้จึงเป็นไปตามยถากรรมแต่ในศตวรรษที่ 21 นี้ เราไม่สามารถปล่อยให้ผู้เรียนมีการเรียนรู้ไปตามยถากรรมได้อีกแล้ว การพัฒนาทักษะเป็นงานที่ต้องมุ่งพัฒนาให้เกิดขึ้นให้ได้เพราะเป็นทักษะที่จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเผชิญกับโลกและปัญหาที่มีความซับซ้อนมากขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพซึ่งในปัจจุบันการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไม่ได้เตรียมพร้อมและพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ให้กับผู้เรียนเท่าที่ควรเห็นได้จากการสอนกระบวนการคิดหรือการสอนให้นักเรียนคิดมีความคลุมเครืออยู่มากเนื่องจากกระบวนการคิดนั้นไม่ได้มีลักษณะเป็นเนื้อหาที่ครูจะสามารถเห็นและสามารถนำไปสอนได้ง่ายการคิด มีลักษณะเป็นกระบวนการและวัฒนธรรมส่วนใหญ่ในปัจจุบันนั้นเป็นการเรียนการสอนแบบบรรยาย ขาดการปลูกฝังคุณลักษณะที่สำคัญคือ ทักษะการคิด ทำให้นักเรียนขาดทักษะการคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ การแสดงความคิดเห็นการแสวงความรู้ด้วยตนเอง ซึ่งเป็นปัญหาที่สะสมมายาวนานการเรียนการสอนเรื่องทักษะกระบวนการคิดเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้สอนจำเป็นต้องฝึกทักษะให้ผู้เรียนทุกระดับ รูปแบบการเรียนการสอนที่สามารถพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ได้นั้น คือการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (Creativity-Based Learning) เป็นวิธีการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โครงสร้างหลักของการสอนพัฒนามาจากโครงสร้างการเรียนการสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-based learning) และแนวทางการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ แบบความคิดขนาน (Parallel Thinking) ของเอ็ดเวิร์ด เดอ โบโน สำหรับการเรียนการสอนโดยระบบความคิดสร้างสรรค์เป็นฐานนั้นช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะที่จำเป็นต่ออนาคต ทำให้เกิดทักษะด้านการคิดสร้างสรรค์ ลักษณะรูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐานกำหนดให้ครูเป็นผู้อำนวยความสะดวกการเรียนรู้ การค้นคว้าเรียนรู้ การเล่นเกมกระตุ้น ความอยากรู้ การสอนและแนะนำแบบตัวต่อตัว การฝึกฝนการตั้งปัญหาและแก้ปัญหารายบุคคลการฝึกการทำงานเป็นกลุ่มด้วยโครงงาน การฝึกนำเสนอและวิจารณ์ แบบสร้างสรรค์โดยการแข่งขันหลากหลายรูปแบบ และ การประเมินผลสัมฤทธิ์ในการเรียนอย่างสร้างสรรค์ (วิริยะ ฤาชัยพาณิชย์. 2558)(Ruchaipanit, W., 2015)

ซึ่งในยุคที่โลกก้าวสู่ศตวรรษที่ 21 หลายประเทศได้ให้ความสำคัญในการพัฒนาคนในชาติของตนเองเพื่อให้มีศักยภาพในการแข่งขันทั้งทางด้านเศรษฐกิจ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยเห็นว่าปัจจัยแห่ง

ความสำเร็จที่สำคัญ คือ “ศักยภาพของระบบการศึกษาเพื่อการส่งเสริมนวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์” จะเป็นตัวชี้วัดความสำเร็จของระบบเศรษฐกิจในศตวรรษที่ 21 ระบบการศึกษาในหลายประเทศ เช่น สิงคโปร์ เกาหลีใต้ จึงได้พัฒนาหลักสูตรการศึกษาที่เน้นสร้างกระบวนการเรียนรู้ที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ซึ่งเน้นให้เด็ก มีทักษะการเรียนรู้และความคิดสร้างสรรค์เพื่อสร้างสรรค์นวัตกรรมและเพื่อส่งเสริม การเจริญเติบโตทาง เศรษฐกิจที่ยั่งยืนในอนาคต ดังนั้นหลายประเทศจึงได้ปรับเปลี่ยนการพัฒนาประเทศมาเน้นการพัฒนาคนใน ชาติให้มีการปรับทิศทางการจัดการศึกษาใหม่ที่เน้นกระบวนการเรียนรู้สำคัญกว่าความรู้เพื่อที่จะส่งเสริมให้คน ในชาติมีความคิดสร้างสรรค์ (บัวพิศ ภักดีวุฒิ. 2558) (Phakdiwut, B., 2015) ซึ่งสอดคล้องกับหลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้ผู้เรียนมี สมรรถนะสำคัญอย่างหนึ่งต่อความสามารถในการคิดเป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบเพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้ หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม (สำนักวิชาการและมาตรฐาน การศึกษา. 2551) (Office of Academic and Educational Standards. (2008). สอดคล้องกับ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ให้ความสำคัญต่อ การพัฒนาด้านการคิดค่อนข้างมากโดยเฉพาะด้านความคิดสร้างสรรค์มีการกล่าวถึงกันมากขึ้นในยุคปัจจุบัน เพราะความคิดสร้างสรรค์สามารถช่วยให้ชีวิตมนุษย์เกิดความสุขสมบูรณ์มากขึ้นในทุกด้านได้เนื่องจาก ความคิดสร้างสรรค์เป็นปัจจัยที่จำเป็นอย่างยิ่งในการส่งเสริมความเจริญก้าวหน้าของประเทศชาติประเทศใดก็ ตามที่สามารถแสวงหาพัฒนาและดึงเอาศักยภาพเชิงสร้างสรรค์ของประเทศชาติออกมาใช้ให้เกิดประโยชน์ได้ มากเท่าใดก็ยังมีโอกาสพัฒนาและเจริญก้าวหน้าได้มากเท่านั้นดังจะเห็นได้ว่าประเทศที่พัฒนาทั้งหลายนั้น ประชาชนมีความคิดสร้างสรรค์ กล่าวคือ กล้าจินตนาการจนสามารถสร้างสรรค์ผลงานที่แปลกใหม่ เช่น เครื่องบินแบบต่าง ๆ ยานอวกาศ พลังงานแสงเลเซอร์ ตลอดจนการคิดเกี่ยวกับทฤษฎี แนวคิดและวิธีการต่างๆ ในทางการแพทย์ ธุรกิจ การศึกษา ซึ่งสิ่งเหล่านี้มาพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าไปมากเป็นที่ยกย่อง ยอมรับในความสามารถที่เหนือกว่าประเทศอื่นดังเป็นที่ประจักษ์ในปัจจุบัน (อารี พันธมณี. 2549) (Manee, A., 2006) ความคิดสร้างสรรค์เป็นกระบวนการที่ต้องการให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียนตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร และคาดว่าจะเกิดขึ้นจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาต่าง ๆ ความคิดสร้างสรรค์เป็นความสามารถที่ สำคัญอย่างหนึ่งของมนุษย์ซึ่งมีคุณภาพมากกว่าความสามารถด้านอื่น ๆ และสามารถส่งเสริมคุณลักษณะนี้ให้ พัฒนาสูงขึ้นได้เนื่องจากความคิดสร้างสรรค์ คือ ความคิดที่กว้างขวางคิดได้หลายแง่มุมทำให้สามารถคิดและ ค้นพบความสัมพันธ์ใหม่ของสิ่งต่าง ๆ ซึ่งจะนำไปสู่การคิดประดิษฐ์สิ่งแปลกใหม่รวมทั้งค้นพบวิธีแก้ปัญหาที่มี ประสิทธิภาพ ได้กล่าวว่า ความคิดสร้างสรรค์จึงเป็นคุณลักษณะที่ควรได้รับการเสริมสร้างและพัฒนาให้สูงขึ้น เพื่อให้เด็กได้เจริญเติบโตเป็นผู้มีความคิดสร้างสรรค์สูงและพร้อมที่จะสร้างสรรค์ประโยชน์แก่ประเทศชาติ ต่อไป สำหรับประเทศไทย หลังจากที่มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และแก้ไข เพิ่มเติม (ฉบับ ที่ 2) พ.ศ.2545 แล้วกระทรวงศึกษาธิการได้สรุปภาพรวมของการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษ

แรก และสรุปปัญหาที่ต้องเร่ง พัฒนาโดยเร่งด่วน คือ คุณภาพผู้เรียน ครูคุณภาพและบุคลากรทางการศึกษา ประสิทธิภาพของการบริหารจัดการ การเพิ่มโอกาสทางการศึกษา ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ต่ำ ขาดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ การแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่อง การคิดวิเคราะห์ และความคิดที่สร้างสรรค์ โดยเฉพาะความคิดสร้างสรรค์ของเด็กไทย ควรได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. 2549) (Office of Academic and Educational Standards. (2008).

ดังนั้นจึงเป็นสิ่งจำเป็นที่บุคลากรที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาทุก ๆ ฝ่ายโดยเฉพาะผู้บริหาร นักการศึกษา ครูอาจารย์รวมทั้งตัวผู้เรียนเองจะต้องมี ทักษะ ความรู้ ความเข้าใจ และตระหนักในบทบาทหน้าที่ ซึ่งคงจะต้องปรับเปลี่ยนไปให้ก้าวทันกับสภาพการณ์ทางสังคมและความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพซึ่งจะส่งผลในภาพรวมต่อการจัดการศึกษาและการเรียนการสอนในอนาคต เมื่อมีภาพของอนาคตชัดเจนขึ้น บรรดานักคิด นักวิจัย และนักการศึกษาทั่วโลกจึงคิดและวิจัยรูปแบบการสอนใหม่ ๆ ที่จะช่วยให้ผู้เรียนมีทักษะต่าง ๆ พร้อมรับสภาพแวดล้อมใหม่และลักษณะการทำงานใหม่ ดังนั้นเราจะเห็นได้ว่าตลอดระยะเวลา 10 – 20 ปีที่ผ่านมาี้มีกระแสของการปฏิรูปการศึกษาเกิดขึ้นทั่วโลก รวมทั้งในและต่างประเทศ หลายประเทศใช้โอกาสนี้ประกาศวิสัยทัศน์ใหม่ของการศึกษามีการปรับเปลี่ยนหน่วยงาน องค์กรทางการศึกษา ปรับรูปแบบการสอนและการวัดผลจัดตั้งภาคีและเครือข่ายเพื่อสนับสนุนการเปลี่ยนแปลงนี้แทบทุกประเทศพยายามอย่างมากที่จะช่วยให้ครูอาจารย์ในโรงเรียน มหาวิทยาลัย และสถาบันการศึกษาต่าง ๆ สามารถเปลี่ยนรูปแบบการสอนที่ใช้กันมานานกว่า 100 ปี ให้มาเป็นรูปแบบการเรียนการสอนแนวทางใหม่ที่สอดคล้องกับบริบทและเป้าหมายของประเทศตนเอง ผลของความสำเร็จในแต่ละประเทศก็แตกต่างกันในประเทศสหรัฐอเมริกาผู้เป็นต้นกำเนิดแนวคิดเรื่องทักษะในศตวรรษที่ 21 และวิจัยรูปแบบการสอนใหม่ ๆ ออกมาอีกหลายแบบก็ยังมีปัญหาที่ยังต้องจัดการอีกเพราะครูอาจารย์มากกว่าครึ่งยังคงสอนแบบดั้งเดิม ในยุโรปและ ออสเตรเลียก้าวหน้ามากกว่าอเมริกาเพราะมีครูอาจารย์เปลี่ยนการสอนไปแล้วกว่าร้อยละ 70 ส่วนประเทศไทยปฏิรูปการศึกษามา 15 ปี แต่การสอนและการสอบยังคงเดิม (วิริยะ ฤาชัยพานิชย์และ กมลรัตน์ นิมพาลี. 2559) (Ruchaipanit, W. and Chimpalee, K., 2016) และแม้ว่าการจัดการศึกษาของไทยที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ซึ่งได้กำหนดสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนไว้ 5 ประการ คือ 1) ความสามารถในการสื่อสาร 2) ความสามารถในการคิด 3) ความสามารถในการแก้ปัญหา 4) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และ 5) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ทั้งนี้สมรรถนะด้านความสามารถในการคิด หลักสูตรได้กำหนดไว้ว่า เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบเพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสมแต่กระบวนการจัดการเรียนการสอนของครูก็ยังเป็นแบบดั้งเดิม การเรียนรู้ในห้องเรียนส่วนใหญ่เกิดขึ้นจากการป้อนความรู้พื้นฐานจากครูสู่ผู้เรียนและผู้เรียนต้องเรียนท่องและทำความเข้าใจ เพื่อการสอบและการประเมินผล ไม่ได้เป็นทักษะการคิดในระดับสูงจึงทำให้ผู้เรียนส่วนใหญ่ไม่สามารถคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์คิดประเมินค่า และ ตัดสินใจได้จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่

บุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาทุกภาคส่วนต้องตระหนักและให้ความสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ผู้เรียน รู้จักคิด วิเคราะห์ และมีทักษะที่สำคัญในศตวรรษที่ 21 จะต้องมีการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ให้สอดคล้อง กับการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงโดยเน้นการเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติ การเรียนรู้ด้วยตนเอง มีทั้งความรู้ ทักษะ ค่านิยม และมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 เป็นหน่วยงานทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานรับผิดชอบการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี อำเภอกาญจนดิษฐ์ อำเภอดอนสัก อำเภอกะสมุย และอำเภอกะพะงั่น มีสถานศึกษาในสังกัดทั้งสิ้น จำนวน 121 โรงเรียน ในเครือข่ายกะพะงั่นมีสถานศึกษา จำนวน 9 โรงเรียนผลการดำเนินงานของโรงเรียนในเครือข่ายกะพะงั่น ในปีการศึกษา 2561 พบว่าผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐานชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่าค่าเฉลี่ยทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ร้อยละ 45.25 ซึ่งยังไม่เป็นที่น่าพอใจอาจเป็นผลมาจากการจัดการเรียนการสอนของครูที่ยังใช้การสอนแบบเดิม

จากสภาพการดังกล่าวผู้วิจัยจึงได้ตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการศึกษาจึงได้ทำวิจัยเรื่องรูปแบบการพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้โดยใช้การสร้างสรรค์เป็นฐาน โรงเรียนในเครือข่ายกะพะงั่น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ขึ้นเนื่องจาก “การสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน” จะทำให้ผู้เรียนมีทักษะในการคิดสร้างสรรค์ได้อย่างเป็นรูปธรรมสามารถพัฒนาทักษะการคิดได้อย่างต่อเนื่องกระตุ้นให้เกิดกระบวนการพัฒนาทักษะการคิดครั้งแรกและจึงนำไปสู่การพัฒนาทักษะการคิดในด้านอื่น ๆ ก่อให้เกิดความสมบูรณ์ของกระบวนการพัฒนาทักษะการคิดการสอนก็จะทำให้ผู้เรียนมีความสนใจในการเรียนรู้อย่างสนุกสนานและสามารถพัฒนาทักษะการคิดจากระดับพื้นฐานสู่ระดับที่สูงขึ้นได้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนของครูโรงเรียนในเครือข่ายกะพะงั่น อำเภอกะพะงั่น จังหวัดสุราษฎร์ธานี
2. เพื่อพัฒนารูปแบบการพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้โดยใช้การสร้างสรรค์เป็นฐาน โรงเรียนในเครือข่ายกะพะงั่น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1
3. เพื่อประเมินผลการใช้รูปแบบการพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้โดยใช้การสร้างสรรค์เป็นฐาน โรงเรียนในเครือข่ายกะพะงั่น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี

ทบทวนวรรณกรรม และแนวคิด

กรอบแนวคิดในการศึกษา รูปแบบการพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้โดยใช้การสร้างสรรค์เป็นฐาน ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารแนวคิดและผลงานวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้การสร้างสรรค์ (Creativity-Based Learning (CBL) เป็นหลักในการศึกษาโดย วิริยะ ฤาชัยพาณิชย์ (Ruchaipanit, W., 2015) กล่าวว่า การสอนรูปแบบนี้เป็นรูปแบบการสอนที่พัฒนาต่อยอดมาจาก การสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-based - Learning : PBL) ซึ่งเป็นหนึ่งในแนวทางการสอนแบบผู้เรียนเป็นศูนย์กลางแบบโมเดลชิปปา (CIPPA MODEL) ของทีศนา แคมมณี (Khammanee, T., 2016) คือการวิเคราะห์เรื่องที่สอนให้เข้าใจ กำหนดวัตถุประสงค์ให้ชัดเจน สร้างบรรยากาศ การเรียนรู้ตามสถานการณ์ที่เป็นจริง กระตุ้นผู้เรียนให้สนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม ประเมินผู้เรียนตามที่กำหนดไว้ในการสอน จากแนวคิดดังกล่าว ผู้วิจัยได้จำแนกองค์ประกอบออกเป็นออกเป็น 3 ด้าน คือ ด้านการวางแผน ด้านกระบวนการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล

ขอบเขตของการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนของครู เครือข่ายเกาะพะงัน อำเภอกะพะงัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการทำวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอน ของโรงเรียนในเครือข่ายเกาะพะงัน อำเภอกะพะงัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 จำนวน 9 โรงเรียน จำนวน 114 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทำวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอน จำนวน 92 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยการเปิดตารางของเครจซี่และมอร์แกน แล้วสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีจับสลาก

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามสภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนของครู เครือข่ายเกาะพะงัน อำเภอกะพะงัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ได้แก่ ด้านการวางแผนการจัดการเรียนรู้ ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ และ ด้านการวัดและประเมินผล เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

1. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)
2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนของครูในโรงเรียนเครือข่ายเกาะพะงัน อำเภอกะพะงัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 โดยวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เป็นรายข้อและรายด้าน

ขั้นตอนที่ 2 พัฒนารูปแบบการพัฒนาคูในการจัดการเรียนรู้โดยใช้การสร้างสรรค์เป็นฐานของโรงเรียนในเครือข่ายเกาะพะงัน อำเภอเกาะพะงัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 3 ขั้นคือ

ขั้นที่ 1 นำผลการวิเคราะห์สภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนของครู โรงเรียนในเครือข่ายเกาะพะงัน อำเภอเกาะพะงัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 มาเป็นข้อมูลในการออกแบบรูปแบบการพัฒนาคูในการจัดการเรียนรู้โดยใช้การสร้างสรรค์เป็นฐาน

ขั้นที่ 2 ร่างรูปแบบการพัฒนาคูในการจัดการเรียนรู้โดยใช้การสร้างสรรค์เป็นฐาน ของโรงเรียนในเครือข่ายเกาะพะงัน อำเภอเกาะพะงัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ คือ การวางแผนการจัดการเรียนรู้ กระบวนการจัดการเรียนรู้ และการประเมินผลการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ 3 ตรวจสอบการร่างรูปแบบการพัฒนาคูในการจัดการเรียนรู้โดยใช้การสร้างสรรค์เป็นฐาน ของโรงเรียนในเครือข่ายเกาะพะงัน อำเภอเกาะพะงัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน

ขั้นตอนที่ 3 ประเมินผลการใช้รูปแบบการพัฒนาคูในการจัดการเรียนรู้โดยใช้การสร้างสรรค์เป็นฐาน ของโรงเรียนในเครือข่ายเกาะพะงัน อำเภอเกาะพะงัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการท้าวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนของโรงเรียนในเครือข่ายเกาะพะงัน อำเภอเกาะพะงัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 จำนวน 9 โรงเรียน จำนวน 114 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการท้าวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนของโรงเรียนในเครือข่ายเกาะพะงัน อำเภอเกาะพะงัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 จำนวน 9 โรงเรียน โดยใช้การเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากครูผู้สอนวิชาคณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ โรงเรียนละ 2 คน จำนวนทั้งสิ้น 18 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบทดสอบก่อนและหลังการพัฒนา แบบประเมินความพึงพอใจในการใช้รูปแบบการพัฒนาคูในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การสร้างสรรค์เป็นฐาน ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นจากการยึดหลักวัตถุประสงค์ในการวิจัย เอกสาร แนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

1. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน โดยวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

2. การหาค่าความยาก คำนวณหาค่าดัชนีความยาก (Difficulty Index) ของแบบทดสอบ และเปรียบเทียบผลการทดสอบก่อนและหลังการพัฒนาโดยใช้สถิติทดสอบที (t-test)

3. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับแบบประเมินความพึงพอใจของการใช้รูปแบบการพัฒนาครูในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การสร้างสรรค์เป็นฐาน โดยวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เป็นรายชื่อและรายด้าน

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุป

1. สภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนของครูโรงเรียนในเครือข่ายเกาะพะงัน อำเภอเกาะพะงัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ ด้านการประเมินผลการจัดการเรียนรู้ และด้านการวางแผนการจัดการเรียนรู้

2. ผลการพัฒนารูปแบบการพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้โดยใช้การสร้างสรรค์เป็นฐานพบว่า รูปแบบประกอบด้วย หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ เป้าหมาย การพัฒนาครู การฝึกอบรม การนิเทศ การประเมินผล การจัดการเรียนรู้โดยใช้การสร้างสรรค์เป็นฐาน ผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบโดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยดังนี้ ด้านความเป็นมาและความสำคัญของรูปแบบ ด้านองค์ประกอบของรูปแบบ ด้านทฤษฎี แนวคิดพื้นฐานของรูปแบบ และด้านความเป็นไปได้ของรูปแบบ

3. ผลการประเมินการใช้รูปแบบการพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้โดยใช้การสร้างสรรค์เป็นฐานพบว่า ผลการทดสอบความรู้ความเข้าใจ พบว่า คะแนนวัดความรู้ความเข้าใจหลังการอบรมสูงกว่าก่อนการอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้โดยใช้การสร้างสรรค์เป็นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับดังนี้ ด้านการจัดการโครงการ ด้านเนื้อหา และด้านวิทยากร

อภิปรายผล

1. ผลการศึกษาสภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนของครูโรงเรียนในเครือข่ายเกาะพะงัน อำเภอเกาะพะงัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เรียงตามลำดับคือ ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการประเมินผลการจัดการเรียนรู้ และด้านการวางแผนการจัดการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากในการจัดการเรียนการสอนของครู สถานศึกษาและบุคลากรทางการศึกษาในปัจจุบัน ต้องมีความพร้อมที่จะรับมือต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ครูมีความรู้และทักษะพร้อมที่จะนำเทคโนโลยีมาพัฒนาการเรียนการสอน ผู้บริหารโรงเรียนมีความเข้าใจเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงและพร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ศิริวรรณ ฉัตรมณีรุ่งเรือง และ วรางคณา ทองนพคุณ (Chatmaneeerungruang, S. and

Thongnaphakhun, W., 2014) ที่กล่าวว่า การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ครูจะเป็นผู้สอนเพียงอย่างเดียวไม่ได้ แต่ต้องให้นักเรียนเป็นผู้เรียนรู้ด้วยตนเอง โดยครูจะออกแบบการเรียนรู้ ฝึกฝนให้ตนเองเป็นโค้ช (Coach) และอำนวยความสะดวก (Facilitator) ในการเรียนรู้ และต้องเป็นผู้ออกแบบกระบวนการเรียนรู้ที่จะทำให้นักเรียนเกิดทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ซึ่งนอกจากความรู้ในแต่ละสาขาวิชาแล้ว นักเรียนยังต้องมีทักษะที่สำคัญ คือ ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม นั่นคือ การคิดวิเคราะห์เป็น รู้จักการแก้ไขปัญหา และมีความคิดสร้างสรรค์ ทักษะชีวิตและอาชีพ โดยเน้นการทำงานร่วมกับผู้อื่น มีภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ มีทักษะทางสังคมและเข้าใจความแตกต่างทางวัฒนธรรม และทักษะด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี กล่าวคือ ความสามารถในการใช้สื่อหรือเทคโนโลยีในการค้นหาข้อมูลรวมทั้งการผลิตสื่อ หรือเทคโนโลยีที่เป็นประโยชน์

2. ผลการพัฒนารูปแบบการพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้โดยใช้การสร้างสรรค์เป็นฐาน โรงเรียนในเครือข่ายเกาะพะงัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ประกอบด้วย หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ เป้าหมายการพัฒนาครู การฝึกอบรม การนิเทศ การประเมินผล การจัดการเรียนรู้โดยใช้การสร้างสรรค์เป็นฐาน (Creativity-based Learning) ผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบ พบว่า มีความเหมาะสมของรูปแบบการพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้โดยใช้การสร้างสรรค์เป็นฐาน โรงเรียนในเครือข่ายเกาะพะงัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงตามลำดับคือ ด้านความเป็นมาและความสำคัญของรูปแบบ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมาคือ ด้านองค์ประกอบของรูปแบบ ด้านทฤษฎี แนวคิดพื้นฐานของรูปแบบ และด้านความเป็นไปได้ของรูปแบบ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากผู้วิจัยได้นำผลจากการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้การสร้างสรรค์เป็นฐานที่สามารถทำให้สรุปได้ว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้การสร้างสรรค์เป็นฐาน มี 5 ขั้นตอนที่ 1 กระตุ้นความสนใจ ขั้นตอนที่ 2 ตั้งปัญหาและแบ่งกลุ่ม ขั้นตอนที่ 3 ค้นคว้าและคิด ขั้นตอนที่ 4 นำเสนอ และขั้นตอนที่ 5 ประเมินผล ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ นรินทร์ สังข์รักษา (Sangruksa, N., 2017) ที่กล่าวว่า รูปแบบ เป็นโครงสร้าง โปรแกรม แบบจำลอง หรือตัวแบบที่จำลองสภาพความเป็นจริงที่สร้างขึ้น จากการลดทอนเวลาและเทศะพิจารณาว่าสิ่งใดบ้างที่จะต้องนำมาศึกษาเพื่อใช้แทน แนวความคิดหรือปรากฏการณ์ใดปรากฏการณ์หนึ่ง โดยอธิบายความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่างๆ ของรูปแบบนั้นๆ สอดคล้องกับแนวคิดของ อนุสร หงษ์ขุนทด (Hongkhunthot, A., 2013) ที่กล่าวถึง การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ควรจัดทักษะต่างๆ ให้กับผู้เรียน วิธีการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (Creativity-Based Learning : CBL) จึงเป็นอีก 1 ทางเลือก ในการจัดกระบวนการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 โดย การสอนแบบ CBL คือ การจัดกิจกรรมเพื่อให้เกิดความรู้ เกิดความคิดสร้างสรรค์ โดยเน้นกระบวนการลงมือทำ ด้วยความกระตือรือร้นในการค้นคว้า

3. ผลการประเมินการใช้รูปแบบการพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้โดยใช้การสร้างสรรค์เป็นฐาน โรงเรียนในเครือข่ายเกาะพะงัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 สามารถอภิปรายผล ได้ดังนี้

3.1 ผลการทดสอบวัดความรู้ ก่อนและหลังการอบรมครู ตามรูปแบบการพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้โดยใช้การสร้างสรรค์เป็นฐาน โรงเรียนในเครือข่ายเกาะพะงัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 พบว่า ก่อนการฝึกอบรมมีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 11.88 หลังการอบรมมีคะแนนเฉลี่ย 17.72 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนวัดความรู้ความเข้าใจก่อนและหลังการอบรมพบว่าคะแนนเฉลี่ยหลังการอบรมสูงกว่าก่อนการอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทั้งนี้อาจเนื่องจากการฝึกอบรมครู ตามรูปแบบรูปแบบการพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้โดยใช้การสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน โรงเรียนในเครือข่ายเกาะพะงัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 มีการลำดับเนื้อหาจากง่ายไปยาก ทำให้ครูเข้าใจเนื้อหา และสามารถนำไปประยุกต์ในการแก้ปัญหาการจัดการเรียนรู้โดยใช้การสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน สร้างความมั่นใจในตัวเอง ส่งผลให้มีความรู้มากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นายบุญฤทธิ์ ปิยะศรี (Piyasri, B., 2013) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาวิชาชีพครูเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการสอนที่เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคล ที่พบว่า ผลการใช้รูปแบบการพัฒนาวิชาชีพครูเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการสอนที่เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคลเน้นความแตกต่างระหว่างบุคคล พบว่า หลังการใช้รูปแบบการพัฒนาวิชาชีพครูเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการสอนที่เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคลเน้นความแตกต่างระหว่างบุคคล ครูมีความรู้ความเกี่ยวกับการเรียนการสอนที่เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคลสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ระดับ 0.05

3.2 ความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้โดยใช้การสร้างสรรค์เป็นฐาน โรงเรียนในเครือข่ายเกาะพะงัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับคือ ด้านการจัดการโครงการ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงสุด รองลงมาคือ ด้านเนื้อหา และด้านวิทยากร มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำสุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากรูปแบบการนำเสนอเนื้อหาในการอบรมเป็นแบบผสมมีเนื้อหา มีตัวอย่าง ซึ่งการใช้เพื่อการจัดกิจกรรม สามารถกระตุ้นผู้ฝึกอบรมให้เกิดความอยากเรียนรู้ได้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ เกริก ท่วมกลาง และจินตนา ท่วมกลาง (Tuomklang, K. and Tuomklang, J., 2012) ที่กล่าวว่า ความพึงพอใจคือความรู้สึกชอบ ความรู้สึกที่ดี ที่ประทับใจ หรือเจตคติที่ดีของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ได้รับในเชิงบวก โดยสิ่งนั้นสามารถตอบสนองความต้องการทางด้านร่างกายและจิตใจ บุคคลทุกคนมีความต้องการหลายสิ่งหลายอย่าง และยังมีความต้องการหลายระดับซึ่งหากได้รับการตอบสนองก็จะก่อให้เกิดความพึงพอใจ และยิ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (Wonganutarot, P., 2010) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อการทำงานในทางบวก เป็นความสุขของบุคคลที่เกิดจากการปฏิบัติงานและได้รับผลตอบแทน คือ ผลที่เป็นความพึงพอใจทำให้บุคคลเกิดความรู้สึกกระตือรือร้นมีความมุ่งมั่นที่จะทำงาน มีขวัญและกำลังใจ สิ่งเหล่านี้จะมีผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการทำงาน รวมทั้งส่งผลต่อความสำเร็จและเป็นไปตามเป้าหมายขององค์กร

ข้อเสนอแนะ

1. โรงเรียนควรมีนโยบายหรือแนวทางในการพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้โดยใช้การสร้างสรรค์เป็นฐาน เพื่อให้เกิดความชำนาญในการจัดการเรียนรู้โดยใช้การสร้างสรรค์เป็นฐาน และมีแนวทางในการพัฒนาการสอนของครูเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการสอนมากยิ่งขึ้น
2. โรงเรียนควรส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้การสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ซึ่งเป็นกระบวนการที่สำคัญให้ครูเน้นการสอนที่จัดให้แบ่งกลุ่มนักเรียนแบบละความสามารถ เก่ง กลาง อ่อน เพื่อให้เด็กได้ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน แบ่งหน้าที่ในการทำงานกลุ่มและครูผู้สอนจะต้องให้คำแนะนำเรื่อง กระบวนการทำงานกลุ่มให้กับนักเรียน
3. ครูควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้การสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) เพื่อการดำเนินกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้ร่วมกันสร้างผลงานสร้างสรรค์ รวมทั้งครูผู้สอนต้องเปิด โอกาสให้นักเรียนคิดนอกกรอบและหลากหลายตามความสนใจของนักเรียน เพื่อเป็นการฝึกให้ผู้เรียน ได้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
4. ครูควรสร้างสื่อการเรียนรู้ที่ใช้ในการกระตุ้นความคิดสร้างสรรค์ควรเป็นสื่อที่มีความน่าสนใจ สอดคล้องกับเรื่องที่เรียน และเป็นเรื่องที่ใกล้ตัวนักเรียน เช่น รูปภาพ ข่าว คลิปวิดีโอ เป็นต้น จากผลวิจัย พบว่า คลิปวิดีโอเป็นสื่อการเรียนรู้ที่สร้างความสนใจให้กับนักเรียนได้ดี
5. ครูควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าหาความรู้จากสื่อแหล่งเรียนรู้ ที่หลากหลายและได้ลงมือสร้างสรรค์ผลงาน จะช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียน และสามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ดังนั้นครูผู้สอนจะ ต้องให้ความสำคัญในการ เตรียมสื่อและแหล่งเรียนรู้

องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

การศึกษารูปแบบการพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้โดยใช้การสร้างสรรค์เป็นฐาน โรงเรียนในเครือข่ายเกาะพะงัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 สภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง รูปแบบประกอบด้วย หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ เป้าหมาย การพัฒนาครู การฝึกอบรม การนิเทศ การประเมินผล การจัดการเรียนรู้โดยใช้การสร้างสรรค์เป็นฐาน ผลที่ได้จากการศึกษา ในการทราบถึงปัญหาการจัดการเรียนการสอนของครูโรงเรียน จะเกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาครู เขตพื้นที่การศึกษาต่าง ๆ สามารถประยุกต์ผลการศึกษาในการพัฒนาครูโดย การเรียนรู้โดยใช้การสร้างสรรค์เป็นฐาน

เอกสารอ้างอิง

เกริก ท่วมกลาง และ จินตนา ท่วมกลาง. (2555). การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมทางการศึกษา. กรุงเทพฯ :

บุคคล.

นรินทร์ สังข์รักษา (2560). การวิจัยและพัฒนาทางการศึกษา. นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร.

บัวพิศ ภักดีวุฒิ. (2558). การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

โรงเรียนวังหลวงพิทยาสรรพ์จังหวัดหนองคาย โดยใช้ชุดฝึกทักษะพื้นฐานและชุด กิจกรรมการเรียนรู้ ตามวงจรการปฏิบัติการคิด สร้างสรรค์ของ Plsek. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.

บุญฤทธิ์ ปิยะศรี. (2556). รูปแบบการพัฒนาวิชาชีพครูเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการสอนที่เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคล. วิทยานิพนธ์สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). จิตวิทยาการบริหารงานบุคคล. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.

ทีศนา แคมมณี. (2559). แนวทางการนิเทศภายในโรงเรียนเอกชน. กรุงเทพมหานคร : หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน.

วิริยะ ฤาชัยพานิชย์. (2558). Creativity-Based Learning (CBL). [Online]. 10, สิงหาคม 2560
เข้าถึงได้จาก : <http://www.jsfutureclassroom.com/cbl.html>

วิริยะ ฤาชัยพานิชย์และ กมลรัตน์ นิมพาลี. (2559). ห้องเรียนแห่งอนาคต เปลี่ยนครูให้เป็นโค้ช!. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดดูเคชั่น.

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545

ศิริวรรณ ฉัตรมณีรุ่งเรือง และวรางคณา ทองนพคุณ. (2557) ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ความท้าทายอนาคต. เอกสารประกอบการอบรม.

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2551). แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

อารี พันธมณี. (2549). การพัฒนาบุคลากรภาพ. กรุงเทพฯ : เอ็มพันธ์ จำกัด.

อนุสร หงษ์ขุนทด (2556). รูปแบบการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านสำหรับการเรียนดนตรี. วารสารศรีปทุมรัตน์. 15(2): 119-129.

Reference translated in Thai

Areephan Manee. (2006). Personnel development. Bangkok: Emphan Co., Ltd.

Anusorn Hongkhunthot (2013). Inverted classroom-style learning environment for music lessons. Journal of Sripatumrat. 15 (2): 119-129.

Buaphit Phakdiwut. (2015). Creative Development of Mathayomsuksa 1 Students at

- Wang Luang Phitthayasan School, Nong Khai Province. Using basic skill sets and sets Learning activities According to the cycle of thinking Creation of Plsek. Master of Education Thesis, Mahasarakham University, Mahasarakham.
- Boonyarit Piyasri. (2013). A teacher professional development model for enhancing teaching competencies that emphasize individual differences. Thesis in Curriculum and Instruction Silpakorn University.
- Kirk Tuomklang and Jintana Tuomklang (2012). Development of innovative educational media Bangkok: Books.
- Narin Sangruksa (2017). Educational research and development. Nakhon Pathom: Silpakorn University.
- National Education Act 1999, Amendment (No. 2), B.E. 2545
- Office of Academic and Educational Standards. (2008). Guidelines for Curriculum Management under the Basic Education Core Curriculum BE 2551. Bangkok: Agricultural Cooperative Federation of Thailand.
- Preeyaporn Wonganutarot (2010). Psychology of personnel management. Bangkok: Bangkok Media of Center.
- Siriwan Chatmaneerungruang and Wachakana Thongnaphakhun. (2014) 21st Century Skills, Challenges of the Future. Training documents
- Thidsna Khammanee. (2016). Supervision guidelines for private schools. Bangkok: Supervisors unit Office of the Private Education Commission
- Wiriya Ruchaipanit. (2015) .Creativity-Based Learning (CBL). [Online]. 10, August 2017 Available from: <http://www.jsfutureclassroom.com/cbl.html>.
- Wiriya Ruchaipanit and Kamonrat Chimpalee. (2016). Classroom of the future. Turn the teacher into a coach! Bangkok: Se-Education.

